יגלה לן טעמיה כו׳

موضوع مغارة المكفيلة

إهداء تكريمًا لـ

מוקדש לכבוד הגאון המקובל רבי לוי יצחק שניאורסאהן זצ״ל

والد الريبي، ريب ليفي يتسحاق

LikuteiTorah.com

الباراشا الحاسيدية

/likuteitorah.com/ar/torah-ohr/chayei-sarah/1

1 (ענין שדה המכפלה)

(موضوع حقل المكفيلة.)

2 **יגלה לן טעמיה כו׳. הנה מילוי ה׳ היא בה׳ אחרת והיא בחי׳ כפילא כנודע מענין מערת המכפלה שהיא ה׳ אחרונה דשם ב״ן** [שם ב״ן] **כו׳.**

«ليكشف لنا عللها» إلخ. والآن، فإن ملء حرف **ה** (hei) يكون بحرف **ה** آخر، وهذا مستوى الازدواج (**כפילא**، kefila)، كما هو معروف من شأن مغارة المكفيلة، التي هي بمثابة حرف **ה** الأخير من الاسم **ב״ן** (Ban)، إلخ.

והענין יובן בהקדים להבין ענין האכילה כי הנה עיקר האכילה להיות כי מן המאכל נעשה

ويتضح الأمر بتقديم شرح لمسألة الأكل. فجوهر الأكل هو أن الطعام يصير منه...

חלב ודם והדם הוא הנפש וחיות האדם שמקבל הכבד הדם מן המאכל ושולח ללב ולמוח דתלת שליטין אינון בעלמא כבדא ולבא ומוחא כו׳.

شحمًا ودمًا؛ و«الدم هو النفس» وقوة حياة الإنسان، إذ يتلقى الكبد الدم من الطعام ويرسله [إياه] إلى القلب والدماغ، لأن «ثلاثة حكام في العالم: الكبد والقلب والدماغ»، إلخ.

3 **ועי״ז מתעלה המאכל שנעשה ממנו לב ומוח האדם ועי״ז מתחזק לבו ומוחו בעבודת ה׳ שבלבו בהתלהבו׳ כרשפי אש שנעשה בכח האכילה שבלא אכילה הי׳** [היה] **מתחלש כו׳.**

ومن خلال ذلك يرتقي الطعام، إذ يتكوّن منه قلب الإنسان ودماغه؛ وبذلك يقوى قلبه ودماغه في خدمة **ה׳**: فيخدمه بقلبه بحرارة متقدة كشرارات النار، تنشأ بقوة الأكل؛ فلولا الأكل لضعف، وما إلى ذلك.

וגם מוחו נעשה חזק להתבונן בגדולת ה׳ כו׳ וזהו ענין בירור שמן המאכל נעשה אדם.

ويقوى دماغه أيضًا على التأمل في عظمة **ה׳**، إلخ. وهذا هو معنى التنقية (**בירור**, birur): أن يتكوّن الإنسان من الطعام.

אך כ״ז [כל זה] **הוא בימות החול אבל בשבת בורר אסור אלא האכילה היא יותר עליונה בבחי׳ המשכה מלמעלה וקראת לשבת ענג. אז תתענג על הוי״ה.**

لكن كل هذا إنما يكون في أيام الأسبوع. أما السبت (**שבת**, Shabbos)، فالفرز (**בורר**, borer) ممنوع؛ بل يكون الأكل أسمى، على هيئة تدفّق نازل من الأعلى: «وتدعو السبت لذّة»؛ «حينئذ تتلذذ بـ **ה׳**».

כי הנה כתיב אחור וקדם צרתני אחור למע״ב [למעשה בראשית] **כו׳ שהמאכל כמו שהוא למטה בירידתו בשבה״כ** [בשבירת הכלים]

فقد ورد: «من الخلف ومن الأمام كوّنتني»: «الخلف» [أي: الأخير] في ترتيب الخلق، إلخ؛ لأن الطعام، من حيث هو في الأسفل، في هبوطه عبر تحطم الأوعية،

הנה האדם הוא בבחי׳ קדם שהמאכל הוא מתברר ע״י האדם אבל בשרשו למעלה הוא מעולם התהו לפני מלך מלך לבנ״י [לבני ישראל] **אלא שאח״כ וימלך וימת.**

فالإنسان في موضع «الأمام»، إذ يقوم بتنقية الطعام؛ أما في جذره الأعلى، فهو من عالم الفوضى (תהו, Tohu)، «قبل أن يملك أي ملك على بني إسرائيل»؛ غير أنه بعد ذلك جاء: «فملك ومات».

4 **וימת וימלך כו׳. אך מ״מ נראה ששרשו יותר גבוה מהאדם שהרי המאכל הוא המחי׳** [המחיה] **את האדם.**

«ومات، وملك...» وما إلى ذلك. ومع ذلك، يتضح أن أصل الطعام أعلى من الإنسان، إذ إن الطعام هو الذي يمنح الإنسان الحياة.

והאדם הוא מקבל החיות מן המאכל לפי שהוא בבחי׳ אחור למע״ב [למעשה בראשית] **כו׳ ובשבת שהוא זמן עליית העולמות מתעלה המאכל**

ويتلقى الإنسان قوة الحياة من الطعام لأنه في مرتبة «الظهر» [الأخير] في عمل الخلق، وما إلى ذلك. وفي يوم السبت (**שבת**, Shabbos)، وهو زمن صعود العوالم، يرتقي الطعام أيضًا.

כמו שהוא בשרשו ונמשך ממנו חיות להנפש מלמעלה למטה ע״י י״ב לחמים כו׳ וזהו ענין צדיק אוכל לשובע נפשו כי יש ב׳ אכילות הא׳ הוא לשובע נפשו.

كما هو في أصله، وتُستمدّ منه **حيوت** إلى النفس من الأعلى إلى الأسفل بواسطة الأرغفة الاثني عشر، وما إلى ذلك. وهذا هو معنى قول: «الصالح يأكل لإشباع نفسه»؛ إذ إن للأكل نوعين، أولهما «لإشباع نفسه»،

5 **והב׳ הוא ובטן רשעים תחסר. לשובע נפשו הוא חיות הנפש הבאה מלמעלה. ובטן רשעים כו׳ היינו**

والثاني هو: «وأما بطن الأشرار فيفتقر». و«لإشباع نفسه» هي قوة الحياة (**חיות**, chayus) التي تأتي إلى النفس من الأعلى. و«أما بطن الأشرار»، إلخ، فمعناه

כי רשעים הם החיצונים וע״י האכילה מבררים מהם חיל בלע ויקיאנו כי בכל מאכל יש תאוה שהוא שרש הקליפה

أن «الأشرار» هم القوى الخارجية، وبالأكل يُستخلَص منهم [ما يمسكون به]: «ابتلع ثروةً ثم سيتقيّأها». ففي كل طعام شهوة، وهي جذر القشرة (**קליפה**, kelipah)؛

וע״י שנכלל בגוף האדם ונעשה ממנו דם הנשלח ללב ומוח מתהפך לטוב בקדושה ע״י חיזוק הלב ומוח בעבודת ה׳ ועי״ז לוקח ממנו החיות שבזלעו״ז [שבזה לעומת זה] **וזהו ובטן רשעים תחסר שנחסר החיות שבלעו. ומבטנו יורישנו אל.**

وبامتصاصه في جسد الإنسان وتحوله إلى دم يُرسَل إلى القلب والدماغ، ينقلب إلى الخير، إلى القداسة، بتقوية القلب والدماغ في خدمة **ה׳**. وبهذا تُنتزع من القوى الخارجية **חיות** الموجودة في الجانب المقابل («واحد بإزاء الآخر»). وهذا هو معنى «وأما بطن الأشرار فيفتقر»: إذ تنقص **חיות** التي ابتلعها. «وسيُخرجه **ה׳** من بطنه».

6 **והנה האכילה שבחול שהיא בבחי׳ בירור הוא להיות ובטן רשעים תחסר. אבל האכילה שבשבת היא המשכה מלמעלה לשובע נפשו מחמת המאכל כמו שהוא בשרשו למעלה קודם שנפל בשבה״כ** [בשבירת הכלים] **שאין בו בירור.**

أما الأكل في أيام الأسبوع، وهو من قبيل التصفية (**בירור**, birur)، فغايته أن «بطن الأشرار يخلو». وأما الأكل في السبت المقدّس (**שבת**, Shabbos)، فهو إنزال من الأعلى، «لإشباع نفسه»، بفضل الطعام كما هو في جذره الأعلى، قبل أن يسقط في انكسار الأوعية، حيث لا تصفية فيه.

7 **וכמ״ש בזוהר פרש שבתכם לא קאמר שמה שנעשה מלמטה למעלה ע״י בירור כמו בימות החול יש בו פרש שהוא פסולת שהמובחר שולח ללב ולמוח והפסולת יורד למטה בקרביים ובני מעיים כו׳ וזהו הבירור**

وكما جاء في الزوهار (**זהר**, Zohar): «لم يقل: روث سبوتكم (**שבתכם**, Shabbosos)». فما يجري من الأسفل إلى الأعلى بواسطة التنقية، كما في أيام الأسبوع، يكون فيه «روث»، أي فضلات: فأفضل [جزء] من الطعام يُرسَل إلى القلب والدماغ، والفضلات تهبط إلى الأحشاء والأمعاء، إلخ؛ وهذه هي التنقية.

אבל בשבת שהוא נעשה מלמעלה למטה אין בו פסולת כלל כי הפסולת הוא מעה״ד [מעץ הדעת] **טו״ר** [טוב ורע] **ולמטה נעשה טו״ר** [טוב ורע] **בכל הבחי' ע״י אכילת אדה״ר** [אדם הראשון] **מעה״ד** [מעץ הדעת] **טו״ר** [טוב ורע]

أما في **שבת**، إذ يجري الأمر من الأعلى إلى الأسفل، فلا فضلات فيه مطلقًا؛ لأن الفضلات منشؤها شجرة معرفة الخير والشر، وفي العوالم السفلى نشأ الخير والشر في كل مستوى، بسبب أكل آدم (**אדם**) من شجرة معرفة الخير والشر.

וגם בכל אדם יש תערובת טו״ר [טוב ורע] **כו' רק שאינו שוה בכל נפש יש שטוב שלו מרובה כו'**

وكذلك يوجد في كل إنسان امتزاج من الخير والشر، إلخ؛ غير أن النسبة ليست واحدة في كل نفس: فمنهم من يكون الخير لديه هو الغالب، إلخ،

וכן יש שטוב שלו הוא בבחי' זו כו' אבל בשבת אז תתענג על ה' למעלה מעה״ד [מעץ הדעת] **ולא יגורך רע כלל.**

وكذلك يوجد من يكون الخير لديه في مستوى من هذا القبيل، إلخ. أما في **שבת**، فحينئذٍ تتلذّذ بـ*ה'* (הוי' / **שם הוי'**، Havayah)، فوق شجرة معرفة الخير والشر، و«لا يسكن الشر عندك» مطلقًا.

רק ביו״ט [ביום טוב] **כתיב פרש חגיכם לפי שביו״ט** [שביום טוב] **יש בו קצת בירור שהרי הותרה בו מלאכת אוכל נפש כאפיה ובישול כו'**

ولا يَرِد وصف «روث أعيادكم» إلا بشأن الأعياد، لأن ثمة في العيد قدرًا من التنقية، إذ يُسمح فيه بأعمال إعداد الطعام، كخبزه وطبخه، إلخ،

ואינו אסור רק קצירה וזריעה וחרישה כו' ולפי שהותרו קצת מלאכות באוכל נפש יש בו בירור ושייך פסולת והתקון הוא למחדי למסכני.

ولا يُحظر إلا الحصاد والبذر والحرث، إلخ. وبما أن بعض الأعمال المتعلقة بإعداد الطعام مسموح بها، فإن التنقية تجري في العيد، وتنشأ عنه فضلات. والعلاج هو «إدخال السرور على الفقراء».

כי שעת שמחה היא לשמח את הכל וכמ״ש ושמחת בחגך אתה והלוי והגר כו' לפי שהשמחה היא בחי' המתקת הדינין וצריך לשמח את כולם שיהיו כולם נכללים בבחי' שמחה.

فإن وقت الفرح هو [الوقت] الذي ينبغي فيه إدخال السرور على الجميع، كما جاء: «وتفرح في عيدك، أنت... واللاوي والغريب»، إلخ؛ لأن الفرح هو مستوى تلطيف الأحكام، وينبغي إدخال السرور على الجميع، لكي يندرجوا جميعًا في مستوى الفرح.

8 **וכנודע ממי שהוא בשעת שמחה שאז רוצה שיהיו כולם שמחים שבזה נמתק הדין מאחר שמשוה את כולם.**

ومعلومٌ عن المرء حين يكون في حال فرح أنه يريد عندئذٍ أن يفرح الجميع؛ وبهذا يُحلّى الحكم، إذ يجعل الجميع متساوين.

אבל מאן דלא יהיב למסכני כו' אין הדין נמתק ונשאר הפרש ולכן העונש הוא מדה כנגד מדה שנותנין לו הפרש כי הוא גרם שישאר פסולת הפרש בעבור שלא המתיק הדין.

لكن [في شأن] «من لا يعطي الفقراء» وما إلى ذلك، لا يُحلّى الحكم ويبقى «الروث». ولذلك يكون العقاب جزاءً من جنس العمل: فيعطونه «الروث»، لأنه تسبب في بقاء الفضلات، «الروث»، إذ لم يُحلِّ الحكم.

וזהו ביו"ט [ביום טוב] **אבל בשבת אע"ג** [אף על גב] **דלא יהיב למסכני אין עונשו רב כי בשבת אין פרש כלל לפי שהוא רק בחי' המשכה שמלמעלה דלא יגורך רע כלל.**

وهذا في يوم عيد. أما في السبت (Shabbos ,**שבת**)، فحتى إن لم يعطِ المرءُ الفقراءَ، لا يكون عقابه شديدًا، إذ لا روث في السبت أصلًا، لأنه ليس إلا مستوى من التدفق النازل من الأعلى، حيث «لا يسكن عندك شرٌّ قطّ».

9 **והנה המשכה זו היא בב' בחי' כפילא וקלישא. פי' קלישא היא המשכת יודי"ן ווי"ן שמיו"ד נעשה וי"ו שהיו"ד עצמה נמשכה ונעשית וי"ו.**

والآن، فهذا الامتداد يجري على صورتين: التضاعف (kefila ,**כפילא**) والرقة (kelisha ,**קלישא**). وبيان ذلك: إن الرقة هي امتداد اليودات والواوات (**יודי"ן**, yudin؛ **ווי"ן**, vavin)، إذ يتكوّن من حرف اليود (**יו"ד**, yud) حرف الواو (**וי"ו**, vav): فاليود نفسه يمتدّ ويصير واواً.

כי לפי שהיו"ד הוא בחי' צמצום לכן יכול להיות ממנה המשכה בבחי' וי"ו מן היו"ד עצמה אבל הה' שהיא התפשטות אורך ורוחב.

فبما أن حرف اليود هو مستوى أو جانب (**בחינה**, bechinah) الانكماش (**צמצום**, tzimtzum)، يمكن لذلك أن يكون منه امتداد على هيئة حرف الواو، من حرف اليود نفسه. أما حرف الهاء (**ה'**, hei)، فهو انتشار طولاً وعرضاً:

10 **ואין התפשטו'** [התפשטות] **אורך ורוחב שלמעלה יכולה להתגלות למטה כמו שהוא למעלה בבחי' אורך ורוחב עד אין קץ כו' אלא ההמשכה היא בבחי' ה' אחרת למטה והיא בחי' המילוי של ה'**

فالامتداد في الطول والعرض الذي في الأعلى لا يمكن أن ينكشف في الأسفل كما هو في الأعلى، على هيئة طول وعرض لا نهاية لهما، إلخ؛ بل يكون الإمداد على هيئة حرف **ה** آخر في الأسفل، وهذا هو مستوى ملء حرف **ה**.

דהיינו כח הה׳ שהי׳ [שהיה] **בהעלם למעלה. כי לעולם המילוי הוא מה שבהעלם ומה שבהעלם למעלה יצא מההעלם אל הגילוי למטה.**

أي قوة حرف **ה** التي كانت مستترة في الأعلى. فالملء هو دائما ما يكون مستترا، وما كان مستترا في الأعلى خرج من الاستتار إلى الانكشاف في الأسفل.

11 **והיינו בחי׳ כפיל׳ שהיא בחי׳ מילוי ההי״ן כנודע מענין המכפלה. אך כ״ז** [כל זה] **הוא שאנו מקבלים ההשפעה ע״י י״ב לחמים בזמן הזה**

وهذا هو مستوى التضعيف (**כפיל׳**، kefila)، أي مستوى ملء أحرف الهاء (**ההי״ן**، heis)، كما هو معروف من أمر مغارة المكفيلة (**המכפלה**، Machpelah). لكن كل هذا [يكون على هذا النحو] ما دمنا نتلقى الفيض بواسطة الأرغفة الاثني عشر في هذا الزمن الحاضر؛

אבל לע״ל [לעתיד לבוא] **יגלה לן טעמיה דבתריסר נהמי כו׳ ואזי לא יהיה בחי׳ כפילא כו׳ רק הה׳ עצמה שלמעלה יהי׳** [יהיה] **לה גילוי למטה ג״כ ע״י כי יגלה לן טעמיה כו׳ וכמ״ש ביום ההוא יהיה כו׳:**

أما في الزمن الآتي، «فسيكشف لنا أسباب الأرغفة الاثني عشر»، إلخ، وعندئذ لن يكون مستوى **כפיל׳**، إلخ؛ بل إن حرف الهاء نفسه، الذي في الأعلى، سينكشف في الأسفل أيضًا، من خلال «سيكشف لنا أسبابها»، إلخ؛ وكما هو مكتوب: «في ذلك اليوم [ה׳] يكون [واحدًا]»، إلخ.

LikuteiTorah.com
الباراشا الحاسيدية

حول هذه الطبعة

.the English translationو This edition contains the Hebrew text

The Hebrew text of Torah Ohr: © Kehot Publication Society, via Sefaria, CC BY-NC 4.0; formatting adapted.

.Our English translation, made from the Hebrew without Kehot's notes: CC BY-NC 4.0

This edition as a whole: CC BY-NC 4.0. Shuls, schools and non-profit projects may copy, print and share it freely, and may ask for donations to cover the cost of printing; it may never be sold. Credit Kehot Publication /Society and likuteitorah.com. https://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0

الترجمة العربية والشروح: أُعدّت لموقع LikuteiTorah.com بمساعدة الذكاء الاصطناعي (openai/gpt-6-luna-pro:batch)، وقورنت بالنص العبري وبموقع سفاريا؛ ولم يراجعها محرر بشري بعد. يرجى التحقق من كل ما هو مهم بالرجوع إلى النص العبري.

طلب الريبي أن تُدرَس مَاماريم باراشا الأسبوع، «الباراشا الحسيدية»، خلال ذلك الأسبوع، موزعة على أيامه السبعة (Sichah of Shabbos Parshas Vayakhel 5725 · Toras Menachem vol. 42, pp. 306–309). لماذا ندرسها، وما بركات الريبي: likuteitorah.com/about/the-chassidishe-parsha/

مشروع مجاني غير تجاري؛ لا يُباع هنا شيء. والمشروع غير تابع لكيهوت أو سفاريا أو مكتبة لوبافيتش. © likuteitorah.com

من likuteitorah.com/ar/torah-ohr/chayei-sarah/1/

إهداء تكريمًا لـ

מוקדש לכבוד הגאון המקובל רבי לוי יצחק שניאורסאהן זצ״ל

والد الريبي، ريب ليفي يتسحاق